

“Estic pel progrés, però abans amb la pagesia i el paisatge”

L'alcalde no veu bé els plans de connectar la C-31 amb la carretera de Gualta per sobre del Ter, per l'afectació agrícola
Destaca les obres del pla de barris al municipi

Ullà és un poble que passa força desapercebut per al trànsit persistent de la C-31. El que més es veu són els camps de pomeres, a una banda, i la plana del Ter, a l'altra, amb la cara de migdia del Montgrí, al fons, i els pisos del barri de la Roqueta, enganxat ja a Torroella i que molts pensen que és part del terme veí. Allà va arribar fa 35 anys l'avui –i des del 2003– alcalde, Josep López (PSC), provinent de Barcelona i atret per la seva dona. I en aquell polígon d'habitatges construït a les acaballes del franquisme i amb dèficits, aviat es va integrar en el moviment veïnal per formar part d'una candidatura socialista que va arribar al poder el mandat següent, l'any 1991. Recorda que el barri “no havia estat ben tractat pels governs locals” fins aleshores, però reservem la zona per al final d'una passejada que començarem per l'origen del poble, al nucli antic.

Ullà és mil·lenari, però es va començar a consolidar cap al segle XII. El miler llarg d'habitants actuals es reparteix força equitativament entre el poble vell i la Roqueta, i López ha mirat de recosir els dos nuclis amb un polígon industrial pel mig. Una feina que va començar fa més d'una dècada, quan hi havia encara plans de barris, i que després de successives crisis –econòmiques, la pandèmia i l'energètica d'ara– han pogut avançar aquest mandat.

El tomb comença a la part alta del nucli antic, a l'església parroquial de Santa Maria. A tocar, continuen les obres de reforç del clavegueram i les aigües provinents del sector nord-oest, per la banda de Bellcaire, un projecte del pla d'obres (Puosc) que es fa en paral·lel a una actuació per renovar canonades d'aigua potable a l'Eixample. Però López vol ensenyar-nos la reforma integral del poble vell. Recorda que els ha portat molts maldecaps, perquè “les subvencions dels plans de barris del 2010 van quedar congelades”, i en un municipi petit van optar per no avançar diners per no quedar penjats i endeutats. Tot renegociant terminis, van aconseguir completar la superfície dels vials i les xarxes d'aigües i clavegueram. “Però és molt difícil quadrar els calendaris amb les companyies elèctriques i de telefonia”, de manera que van optar per una urbanització amb morter de formigó i llambordins que simplifiquen l'obertura futura de rases per soterrar línies “i no tornar-ho a fer malbé tot”.

L'alcalde destaca que els ajuts de la Generalitat els van permetre afrontar les obres sense carregar contribucions especials als veïns dels carrers afectats, però amb la contrapartida que a partir d'ara qualsevol intervenció anirà a càrrec dels propietaris.

Davant l'església, fem notar que la reurbanització ha deixat intactes un pedrís que integra velles làpides i una zona de lloses de pissarra. López explica que va ser una obra promoguda pels veïns, anys enrere, i que sota les làpides no hi ha cap enterrament, però que van voler-ho respectar a petició del mateix veïnat, malgrat que suposa un entrebanc pel que fa a barreres arquitectòniques si s'ha d'accedir a l'interior del temple.

Recorrem diversos carrers impecables i arribem davant l'antic ajuntament. L'abril de l'any passat va deixar de fer la funció de casa consistorial, per les seves reduïdes dimensions –uns 75 m² distribuïts en tres plantes sense ascensor–. L'edifici, però, reformat fa tot just dues dècades, quedava sense ús, i van optar per destinar-lo a espai de coworking i seu de noves empreses. En la recta final de la pandèmia, diversos emprenedors de sectors com

ara l'arquitectura o les energies sostenibles ja s'hi han instal·lat, tot emplenant dos terços de la seva capacitat en un any. López hi afegeix que miren de programar-hi activitats divulgatives, centrades en les noves tecnologies, energies renovables o recursos per aprofitar les subvencions dels fons europeus Next Generation.

El nou ajuntament Enfilem el camí cap a l'ajuntament nou, que ha aprofitat espais lliures del centre cívic i està emplaçat en terreny neutral, a mig camí de la Roqueta, sense barreres arquitectòniques i en una zona on es pot circular i aparcar bé. Menys moviment de vehicles al nucli històric i el repte pendent encara de pacificar altres vials, però en un espai on ja generen electricitat fotovoltaica des del 2010 i amb plans, aprofitant els Next Generation, d'arribar als 450 kW/dia que cobreixin la demanda de l'enllumenat públic –que també volen fer més eficient–. El teulat de la sala polivalent, on també milloraran l'aïllament, o les noves marquesines a l'aparcament del camp de futbol són els espais on volen ampliar les instal·lacions.

I en el tram final, arribant a la Roqueta, passem per davant de les naus de la cooperativa de fructicultors Costa Brava, la gran empresa del poble, amb uns 120 llocs de feina estables que s'amplien fins a 250 durant els mesos de recol·lecció. La poma marca el calendari a Ullà, i per les instal·lacions passen 30 milions de quilos cada any, que es conreen majoritàriament a l'entorn i a l'Alt Empordà. A propòsit, a la pregunta de si els vindria bé una millora de la mobilitat a la C-31, en vista del coll d'ampolla que implica el pas pel cor de Torroella sense variant, López critica que l'opció actual implica “destrossar tota la plana agrària” a banda i banda del Ter, entre Gualta i Ullà. “Entre el pont i els talussos, es perdrien moltes hectàrees”, lamenta, i es mostra partidari d'una ronda perimetral a Torroella, tot i ficar-se dins “l'autonomia” del municipi veí. “Estic pel progrés, però abans amb la pagesia i el paisatge”, rebla.

Ja arribats al sector limítrof amb Torroella, l'alcalde ens mostra l'altre vessant del pla de barris, amb actuacions que han millorat els edificis, en façanes, teulats i rampes d'accés a les entrades. No se'n van sortir amb la instal·lació d'ascensors, que per l'estructura dels edificis implicaven afectar patis interiors i obres complexes, però han optat per pacificar el vial central, habilitar-hi aparcaments al voltant i instal·lar estructures per deixar les bicicletes al carrer. Així eviten que els residents –especialment els adolescents– hagin de pujar i baixar per les escales diversos cops al dia. Entre les pròximes fites, tramiten un nou planejament per consolidar l'aparcament i crear una zona verda annexa al polígon, als peus del Montgrí. Alhora, volen habilitar superfície per a la futura deixalleria municipal i estudien fórmules per consolidar altres aparcaments al voltant del barri, on hi ha dèficit i se'n van suprimir quan van ordenar el carrer principal com a espai de convivència i sense el perill de cotxes amunt i avall.

I en aquest final a la Roqueta, on va començar la vida personal i veïnal i política de López a Ullà, preguntem a l'alcalde si voldria repetir un mandat més. Diu que sí, per acabar, per exemple, els projectes d'energia dels Next Generation, un cop rebin el vistiplau, i d'altres, com ara la posada en pràctica dels estudis d'inundabilitat que conjuntament amb Gualta, Torroella i la Diputació, el Consorci del Ter i la junta d'usuaris d'aigües, han encarregat a la UdG. El temporal Glòria, fa dos anys, “va fer arribar l'aigua a les portes de moltes llars”, en les pitjors inundacions des de la dècada dels vuitanta. I tenen sobre la taula delimitar camps inundables i negociar amb els propietaris, arranjar els recs i automatitzar-hi comportes, per exemple, per gestionar millor futures crescudes. Però tot això, com el futur de la pedrera, queda pendent per a una altra passejada.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 06-06-2022, Pàgina 20

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/2149919-estic-pel-progres-pero-abans-amb-la-pagesia-i-el-paisatge.html>